

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 54 Lei
Pe jumătate . . . . . 27 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Tăria unui popor.

— Din pildele altora. —

Toată lumea știe, că sașii noștri sunt un neam minunat. Abia o mână de oameni, ei sunt totuș o putere mare în Ardeal. Satele lor sunt adevărate orașe, cu case mari de zid, cu gospodării spornice, biserică veche, școală încâpătoare, casă națională cu bibliotecă și sale largi, de încapă în ele satul întreg. Când stai să faci o asemănare cu multe dintre satele noastre răslețe, aruncate prin huzdoape tinoase și răpi țepișe, te cuprinde jalea.

Vrând nevrând trebuie să te întrebi, ce farmece vor fi știind compatrioții sași de le merg toate în plin, ce putere tainică i-a ridicat așa de sus? Adevărat, că vechea stăpânire ungurească pe ei i-a ocrotit și ajutat, pe noi ne-a apăsât cât a putut. Dar se știe, că zidul putred, ori-câte propetele i-ai pune, tot nu o va duce mult. Așa și un popor: ori câte ajutoare i-ai da din afară, dacă nu este sănătos în sufletul lui, dacă n'are destulă putere de viață se usucă, ca pomul scorburos cu coaja vâruită. Alta va fi deci taina înaintării lor. Va ghici-o oricine ușor din o singură pildă.

Dumineca trecută m'am abătut prin *Agârbiciu*, un sat curățel pe linia Sibiului, în care trăesc Români și Sași în bună înțelegere. Când cobor din tren aud sunet de trimbiți și dobe, de par'că era o fanfară militară. Merg într'acolo. În piața din fața bisericii săsești lume multă, în haine de sărbătoare. Erau adunați sașii din vre-o 6-7 comune vecinașe. Tineretul, fete și feciori, în șiruri drepte, făceau adevărată maștră cătânească, mișcându-se la comandă, ridicând deodată la fel mâinile, făcându-și trupurile. În limba cârților se zice că făceau »gimnastică«. De-a mai mare dragul să te uiți la ei. — Când au isprăvit, un domn le-a ținut o vorbire. I-a lădat pentru mișcările frumoase, cari dau nu numai sănătate trupeză ci și sufletească. — Dacă ei, după munca săptămânei, au ascultat glasul conducătorilor și au venit din sate depărtate ca să facă deprinderi în arșița soarelui, e semn, că în ei nu lenea trupului e stăpână, ci glasul minții. — Au început apoi să cânte, nu așa pe glasul gurii, ci în patru voci, de așa lumea cu răsufierea oprită. Din 6 sate știau aceleași cântări învățate peste iarnă,

pe cari acum le cântau împreună de răsună văzduhul. — Au urmat producțiile pompierilor. — Pe urmă în sala mare dela casa națională s'au ținut vorbiri foloșitoare. Li-s'au dat sfaturi de economie și cultură. — O mică petrecere s'a înjghebat și apoi pe răcoarea serii au plecat în toate părțile șirurile de căruțe înflorite, încărcate, de sănătate și veselie.

Lucrul acesta se face an de an, în alt și alt sat. Au ei anume o mare asociație culturală peste întreg Ardealul, așa formă cum e »Asociațiunea« noastră. Dar ei sunt membrii cu toții. Tot câte zece sate formează un cerc mai mic, care lucrează sub conducerea câtorva fruntași. În cursul anului le vin gazete politice și economice, li se țin regulat conferințe, se instruiază în cântări și muzică, iar vara își țin adunarea sărbătorească în telul cum am văzut la *Agârbiciu*.

Ei bine, aceasta este taina înaintării sașilor noștri. Sunt *harnici* foc; dar românii li întrec de mulțori. Sunt *crușători*, lucru în care ne cam întrec ei, dar nu prea tare. Sunt *cumpătați*, — sas beat este adevărat corb alb; dar slavă Domnului, și românii noștri în marea lor mulțime nu-și pradă averea și sănătatea prin birturile jidanilor. Ne întrec însă sașii foarte mult cu *lumina minții*. Ei au înțeles de mult, că nu numai pentru lumea cealaltă, ci și pentru viața aceasta sufletul e mai de preț decât trupul. Ei știu, că lumina minții și a inimii este izvorul oricărei bogății și fericiri. De aceea ei ascultă fără șovăire de oamenii lor învățați și urmează sfaturile lor, chiar și atunci când nu le înțeleg deplin. Aduc jertfe mari pentru școale și cărți. Aleargă din sat în sat când e vorba să prindă o învățătură cuminte.

Noi? Cât ce dă colțul ierbii ne luăm copiii dela școală și li trimitem cu vitele. Pare-că nimic nu ne doare așa mult, ca banul pe care-l dăm pentru biserică și școală. Câți dintre noi nu socot că chiar banii dați pe gazete sunt aruncați pe gârlă! Membrii la »Asociațiune« li poți număra pe degete și dacă merge cineva să țină vorbiri și conferințe, de mulțori trebuie să-și prindă ascultători cu arcanul.

Din pilda altora să învățăm, până mai este vreme, că adevărata putere, care stăpânește pământul, este *lumina minții și bunătatea inimii!*

Augustin Popa.

De-ale politiceii.

S'a închis Parlamentul. În ziua de 8 Iunie s'a ținut cea din urmă ședință a Corpurilor Legiuitoare, după ce s'au votat mai multe legi, între cari mai însemnată a fost »Statutul funcționarilor« (legea slujbașilor). Parlamentul va rămânca închis până la toamnă.

Regele în Polonia. În ziua de 22 Iunie Maiestatea Sa Regele nostru va pleca la Varșovia, ca să întoarcă vizita ce-o făcuse țării noastre mareșalul Pilsudski, președintele Poloniei. Maiestatea Sa va fi însoțit de Regina Maria, de aghiotanții Palatului și de d. I. G. Duca, ministru de externe. Vizita în Polonia a Regelui și Reginei are de scop să adâncească și mai mult prietenia dintre țara noastră și cea polonă.

Colina Ardealului în Budapesta. E foarte greu să se desbare ungerii de fumurile lor. Și tare-i mai doare inima după Ardeal. Mai de curând au ridicat la Budapesta o colină de pământ dus de prin toate județele Ardealului și, adunându-se în jurul ei toți ungerii plecați din România, au făcut asupra acelei coline slujbe bisericești și au ascultat cuvântări înflăcărâte. Colina aceea vrea să spună, că Ardealul totuș nu poate ieși dela inima strănepoților lui Tuhutum... Nu știm cum a putut fi dus acel pământ la Budapesta. Dar iarăș ne întoarcem și zicem: Ardealul ungerilor a murit, lasă-i să aibă cel puțin o movilă de mormânt, care să-le aducă aminte, că mortul lor nu mai învie!

Din lumea largă.

Intâmplările din Bulgaria.

— Ministrul președinte Stambolinski a fost arestat dimpreună cu guvern și cu parlament cu tot. —

Vineri în 8 Iunie, seara, s'au întâmplat în Bulgaria lucruri mari. Câteva mii de ofițeri de rezervă dimpreună cu revoluționarii macedoneni și cu trupele regulate au încunjurat Sobrania (sfatul țării) din Sofia și au pus la închisoare pe toți deputații aflați acolo. Primul ministru Stambolinski era dus în satul său de naștere, însă foarte curând a fost prins și el și dus la Sofia.

Guvernul lui Stambolinski și oamenii săi au fost răsturnați pentru multele nedreptăți ce le-a făcut dela 1919 încoace. Stambolinski își alcătuisse niște gărzii din țărani și asupra foarte greu pe toți ceice nu erau de o părere cu dânsul. El a reușit să-i învrăjbească tare pe orașeni și pe muncitori cu țărani, așa că Bulgaria de multă vreme clocoția a furtună. Insuș

regele nu mai avea nici o putere în țara lui, căci Stambolinski îl ținea ca în prinsoare. De aceea spun veștile că regele Boriş ştia de ce avea să pătasească Stambolinski.

Răsturnat fiind guvernul lui Stambolinski, regele a numit numai decât un guvern nou, condus de un învățat bulgar. Armata e pe partea potrivnicilor lui Stambolinski. Oștirea credincioasă noului guvern ține în mână toate orașele. Trenurile s'au oprit, nimenia nu poate părăsi Bulgaria. Foarte cu greu se pot strecura și știrile, așa că chiar limpede nu se cunosc încă stările din țara vecinilor noștri de peste Dunăre.

E vorba însă, că gărzile lui Stambolinski nu vreau să scape din mână puterea și că au pornit spre Sofia și au de gând să o atace. Până când scriem acestea șire alte amănunte nu știm.

Cine e Stambolinski?

Stambolinski a fost numit prim-ministru bulgar în 1919. El făcea parte din partidul agrarienilor (economilor) și s'a ridicat la vază atunci când Bulgaria a intrat în război alături de germani. El s'a dus atunci la fostul rege Ferdinand de Coburg și l-a amenințat cu răsturnarea dacă se va alia cu Nemții. Pentru această îndrăzneală a stat închis trei ani. Ajungând la putere, ca prieten al Aliaților francezi, englezi și italieni, el și-a făcut de cap în launtrul țării. Asupria pe unii dintre Bulgari în dauna altora. Avea o politică asemănătoare cu a bolșevicilor ruși. Pe dușmanii săi îi turna la închisoare și avea o mână foarte aspră. În vremea din urmă nu prea îndrăznea să locuiască în Sofia, ci stătea mai mult în satul său de naștere, de unde împărția numai porunci. Când ieșea din sat, se plimba tot în automobil ferecat în oțel (automobil blindat). Bulgarii naționaliști nu l-au mai putut suferi și l-au răsturnat.

Suferințele Românilor din Sârbia

Neamul nostru mai are încă mulți fii năpăstuiți de soartă. Granițele României nu cuprind pe toți cei ce grăiesc și se închină lui Dumnezeu în limba românească. Avem astfel o mulțime de frați de-un sânge în Macedonia, alții peste Nistru, în Rusia bolșevicilor și, iarăș, foarte mulți în țara Sârbilor prin Valea Timocului și în Banatul care ni-s'ar fi convenit nouă întreg. Nici unii, nici alții nu o duc prea bine sub celea stăpâniri străine, însă cei din Banatul sârbesc o duc peste măsură de greu.

Într'o ședință a Parlamentului dela București d-l deputat Sever Bocu a ridicat vâul de pe suferințele fraților noștri de sub oblăduirea sârbească. Iată câte îndură bieții Români din Iugoslavia, care se zice prietina noastră:

1. Preotul bisericii române din Vârșet, Corneliu Popovici a fost palmuit în uliță de soldați sârbi. Cu toate plânsorile ce s'au făcut nimeni n'a fost pedepsit.
2. Elevii seminarului sârbesc din acelaș oraș au spart ferestrele bisericii românești, fără să îi tragă cineva la răspundere.
3. Tot acolo, odăjdiile și hainele protopopului român Oprea au fost furate chiar din biserică.
4. În comunele românești au fost aduși și încortelați cu sila „dobrovolti” (voluntari) sârbi aduși din Bosnia, Albania și Macedonia, cari fură pe Români și le necințesc casele.
5. Averile școlilor și bisericilor românești au fost cuprinse de statul sârbesc.
6. Așa s'a făcut cu bunurile fundațiilor „Trandafil” din Marghita.
7. Pașunile comunale ale Românilor au fost împărțite la sârbi aduși de prin Balcani.
8. În urma purtării rele ce o au slujbașii sârbi față de preoții și învățătorii români, aproape 100 dintre aceștia au trebuit

să-și părăsească satele și bisericile, și comunele românești au rămas fără preoți și învățători.

9. Cărțile românești nu sunt răbdate nici prin școlile noastre, astfel că bieții copilași ai Românilor nu pot să învețe decât numai sârbește. Cei care te gândești: Doamne ce fericiți suntem noi, că am scăpat de cei ce ne asupriau, cum asupresc astăzi sârbii pe nenorocii noștri frați din Banatul sfânticat. Te mai gândești însă: cum se poate ca o țară prietină nouă, ba chiar încusurată cu țara noastră, să se poarte astfel cu cetățenii săi de altă limbă? Cum pot sârbii ortodocși să nu aibă respect nici măcar de bisericile cu acelaș rit și credință ca și dânsii?!

Grăunțe sufletești.

Despre ascultarea sfintei liturghii.

Porunca a doua bisericăsună astfel: „Să ascuți sfânta liturghie în toate Duminecile și sărbătorile, cu evlavie, cum se cuvine”. De la porunca aceasta nu se poate scusa decât cel ce nu poate asculta sfânta liturghie, cel ce prin ascultarea sf. liturghii ar suferi pagubă mare, ori cel ce trebuie să ajutore pe deaproapele său.

Nu poate asculta sf. liturghie cel ce e greu bolnav, ori cel ce locuiește într'un sat, unde nu este biserică.

Pagubă mare din ascultarea sf. liturghii are acela, care prin aceasta și-ar nimici sănătatea, averea, cinstea sau altele de felul acesta. Sunt de pildă bolnavi cari nu pot sta mai multă vreme într'un loc ticsit de oameni, ori nu pot sta în picioare. Sunt apoi servitori, pe cari stăpânii lor nu-i lasă Dumineca la biserică; dacă ar merge, stăpânii i-ar da afară. Aceștia sunt însă obligați să-și caute cât mai curând alți stăpâni mai creștini. Sunt apoi impiegații (siujbașii) dela căile ferate, dela postă și dela fabricile cele mari, cari numai din când în când pot asculta sf. liturghie. Mai sunt alții, cari locuiesc la depărtări de câte 2—3 ore dela biserică, în pădure ori la moșii. Aceștia pot să vină tot a doua-treia Duminecă la biserică. Se povestește despre un rege german, că mergând Dumineca la biserică a aflat-o goală, ce e drept că era și o vreme urită atunci. În aceeași sară însă era o vreme și mai urită și regele a mers cu toate acestea și la teatru, unde, ce să vezi, teatrul era neîncăpător pentru mulțimea cea mare a oamenilor. La urmă regele nu s'a putut răbda să nu-i înfrunte zicând: „Se vede, că de dragul teatrului oamenii știu și jertfi, când e vorba însă de Dumnezeu, ba”.

A ajutora pe deaproapele nostru suntem datori chiar și în vremea liturghiei. Ajutorarea deaproapelui se numește fapta îndurării, iar acestea sunt foarte plăcute lui Dumnezeu. Iată pentruce îngrijitorii bolnavilor, mamele cu copii mici, femeile cari pregătesc mâncările pentru mai mulți pot să și lipsească dela biserică. Când ar isbucni un foc, ori ar fi o revărsare de apă oamenii cari sunt de ajutor pot lipsi fără păcat dela biserică.

Suntem datori să ascultăm liturghia întreagă, nu numai o parte din ea.

Iar fiindcă sf. liturghie are trei părți de căpetenie: „Evanghelia, prefacerea („Luați mîncați...”) și cuminecarea, ceice lipsește dela vreuna din aceste părți, nu face destul poruncii a doua biserică.

Sf. liturghie trebuie ascultată cu evlavie, cum se cuvine.

Aduți aminte iubite cetitor, că locul unde stai, când ascuți sf. liturghie, cu adevărat sfânt este; că Domnul nostru Isus Hristos a scos cu biciul din biserică, pe ceice au făcut casa Tatălui său casă de câștig. Prin urmare în bi-

serică e mare păcat a rade, a povesti, a privi jur împrejur, a te îmbrăca necuviincios, a scuipa pe jos, a tropoti, a tot umbra și a te mișca dintr'un loc într'altul. Prin aceasta se conturbă liniștea ce trebuie să domneasă în biserică.

Datori nu suntem, dar e lucru creștinesc a fi de față și la vecernie și la utrenie. Biserica poruncește ca să mergem la sf. liturghie, nu și la celelalte slujbe, cine merge însă și la celelalte, face un lucru bun și plăcut înaintea lui Dumnezeu. Iar ceice nu ascultă porunca bisericii, păcătuiește greu cu păcat de moarte, care trebuie spovedit.

Foarte bine face, ceice ascultă, când nu mai poate, sf. liturghie și în zile comune. Și aceasta o și fac francezii, italienii, spaniolii, germanii și celelalte popoare mai înaintate în cultură. Știu sate și orașe în țările acelea, în cari bisericile sunt pline în zile de lucru, mai pline uneori ca la noi Dumineca și în sărbători. Regele Ludovic cel sfânt al Franței asculta zilnic mai multe liturghii și tot așa fac și astăzi încă cei mai mulți regi catolici. Iar creștinii cei dintâi nu puteau dormi, dacă nu mai într'o singură zi n'ascultau sf. liturghie. Când e vorba de lauda și cinstirea lui Dumnezeu, mai bine să facem prea mult decât prea puțin.

DE PRIN SATE.

Pentru orfanii din războiu

s'a făcut în primăvara aceasta, prin elevii Orfelinatului din Obreja, o colectă de pânză, din al cărei rezultat s'au gătit pentru toți orfelinii câte 2 rânduri de albituri. Cu aceeași ocaziune s'au adunat și bani în sumă de Lei 6374.75.

Rezultatul acesta atât de îmbucurător se datorește în cea mai mare parte următoarelor persoane:

Păr. protopop și canonic onorar Gheorghe Murășan din Moftinul mic, la a cărui zeloasă stăruință s'au colectat în comunele de pe acolo 84 bucăți de pânză, 213 ștergare, 19 cămăși, 19 ismene, 2 ciarșafuri, 10 saci, 11 bucăți haine diferite și Lei 3151.85.

Dna Mărioara Nicolescu din Tulgheș s'a îngrijit de tot lucrul cănepii și de țesutul ei cu bumbac cumpărat pe cheltuiala sa, trimițându-ne 80 m. pânză de aceasta.

Dna preoteasă Cojocariu din Corbu s'a îngrijit de colectatul, lucrul și țesutul cănepii la 21 m. pânză.

În comuna Subcetate (Varviz) jud. Ciuc, femeile Ioana Suci, Paraschiva Cotfasu și Lucreția Urzică s'au îngrijit de torsul cănepii pentru 4—500 m. pânză. Tortul acesta se țese acum din partea Surorilor dela Obreja.

Pe lângă comunele amintite dăm aici numele comunelor, în cari s'a făcut colecta: Sâncel, Iclod, Spini, Șona, Biia, Căpâlna, Cetatea de baltă, Șomfalău, Adămuș, Pânade, Sânmiclăuș, Sf. Maria mică, Craifalău, Adămuș, Bozias, Cuștelnic, Tătârlăua, Bobohalma, Bord, Sălcud, Săuca, Ganfalău, Păucea, Abug, Vamoș, Odrîheiu, Șoimușul-rom., Valea-Sasului, Glogoveț, Hususău, Lodroman, Lunca, Micăsasa, — din jud. Târnava mică, — Cenade, Lupu, Spătac, Șoroștin, Tapu, Alecuș, Turdaș, Ocnîșoara, — din jud. Alba-Inferioară, — Șeica mică, — din jud. Târnava mare, — Borș, Macicașul-ung., Feiurd, — din jud. Cojocna, — Jidani, Mădăraș, Sânmiclăuș, Istrău, Crai Dorolț, Pișcari, Terebești, Moftinul mic, Tiream, Vezendiu, Portița-Portelec, Sănișlău, Ciucmești, Resighea, Domănești, Doba, — din jud. Satu-mare.

Exprimăm în numele nevinovaților orfanii cele mai adânc simțite mulțămiri tuturor bu-

nilor creștini, cari ne-au ascultat rugămintea și au contribuit la această colectă, fără de care n'am avea cu ce îmbrăca pe orfanii noștri.

In curând vom începe o colectă de lână, de care avem și mai mare nevoie și care, avem toată nădejdea, că asemenea va avea rezultat deplin.

Direcțiunea Orfelinatlui.

Asociațiunea în Lupu.

Duminecă în 10 Iunie despărțământul Blaj al Asociațiunii a ținut în comuna Lupu lângă Blaj o adunare cu prelegeri populare. Au vorbit dd. *Traian German* directorul liceului de fete din Blaj. „Despre Asociație și ajutorul ce-l dă ea la ridicarea satelor“; *Alexandru Lupescu*, profesor, despre „Cum pot să se renască satele noastre prin carte și învățatură; iar d. avocat Dr. Ioan Bianu, le-a dat sătenilor sfaturi despre pări și despre alte năcazuri. La urmă li-s'au împărțit sătenilor cărți și gazete. Lupenii au fost foarte bucuroși să asculte pe trimișii Asociațiunii și i-au rugat să-i mai caute.

Despărțământul Blaj va mai face în Duminecile și sărbătorile de peste vară astfel de adunări culturale. Onorații conducători ai satelor din ținutul Blajului, să ceară informații dela d. *Augustin Popa*, profesor de teologie, care este secretarul despărțământului.

Petrecere și învățatură.

Mintea și Norocul.

Mintea și Norocul s'au întâlnit odată într'un loc. Și au început a se prici, care este mai de trebuință omului. Și s'au tot pricit și nu s'au răzbit.

Când se sfădiau așa, iată că era aproape de ei un copil care păzia nește porci. Și au intrat într'ansul și Mintea și Norocul. Iar copilul dobândind minte a zis:

— Ce șed eu de pasc acestea dobitoace ca un netrebnic? Nu pot eu găsi altă treabă mai bună de făcut? Rămâneți sănătoși, porcilor!

Și părăsind porcii o luă la drum. Merse, merse mult pe-o cale, până osteni. Și găsindu-și un copac umbros într'o livadă, vru să se odihnească. Aproape de copac era o fântână.

Odihnindu-se îi fu sete dar n'a putut să bea apă, căci fântâna era plină de noroi și de găteje. Se socoti deci să o curețe. Și curățindu-o a găsit într'ansa pietrii de mult preț, foarte luminoase. Și luându-le s'a dus mai departe.

Mergând a nimerit într'un oraș și făcându-i-se foame nu avea cu ce să cumpere de mâncare. Se gândi atunci, că are pietri scumpe; scoase la ea și o arată unui neguțator. Acesta se nimeri de frumsețea ei și i-a dus la împăratul. Și i-a dat împăratul pentru nestemată cincizeci de pungi de bani.

Luându-și pe bani ce-a poftit inima lui, s'a hrănit și s'a gătit ca un boier. Apoi s'a dus iarăș la împăratul și s'au curtenit și i-a mai dat o piatră. In scurtă vreme, văzând împăratul, că acest copil are minte și că e foarte priceput la judecări i-a dat fata de soție de l-au făcut ginere. Și a lăsat împăratul toate judecățile asupra lui și judeca pe toți cu dreptate, cât se mira toată împărăția de mintea lui.

Iar într'o zi iarăș s'au luat Mintea și Norocul la sfadă. Și Mintea zicea așa:

— Eu l-am dus la atâta cinste!

Norocul zicea: Ba eu l-am scos din sărăcie!

Atunci a zis Mintea:

— Dă-te în laturi puținel, Norocule, și vei vedea, că poate fi fără de tine, iară fără de mine nu poate fi.

Și s'au dat în laturi Norocul și nimic n'au stricat. Atunci a zis iarăș Mintea:

— Să mă dau și eu puținel în laturi.

Iar din clipa aceea ginerele împăratului a început a striga tare:

— Dați boeri ciomagul, să mă duc la porci, de unde am venit, că se vor fi risipit!

Auzind unele ca acestea boierii dela curte, zicea:

— S'au luat împăratul ginere purcar! — Și au răs.

Atunci s'a dat bătut Norocul și a văzut, că el este mai mic și Mintea mai mare și mai trebuincioasă omului.

Și îndată iar a intrat Mintea în voinic. Și venindu-și în fire au început a se îndrepta și a zice:

— Știți, boeri dumneavoastră, pentru ce am făcut aceasta? Numai pentru că să vă aflui firea și să văd ce veți zice de mine.

Iar ei auzind, toți cu mare plecăciune și-au cerut iertare dela ginerele împăratului pentru că îl grăiseră de rău.

Și a trăit voinicul în pace și în cinste multă. De n'o fi murit și astăzi trăiește.

Știrile Săptămânei.

Târgurile. 26 Iunie Hudod, Ticeușul săsesc. 27 Miercurca (județul Sibiu). Sfântul Gheorghe, Teaca. 29 Mănăsturul unguresc, Zăbala. 30 Bonțida, Cisdădie, Frumoasa, Rodna-veche.

— „Școala normală de învățători gr.-cat. din Blaj“, își va ținea examenele în următoarele zile din luna Iunie a. c.: în 18—21, clasa V, în 22—23, clasa VI; în 25 clasa VII. — Din 27—30 Iunie examenul final de capacitate.

— **Mări serbări la Sibiu.** In ziua de 29 Iunie 1923 se împlinesc 50 de ani dela moartea Mitropolitului greco-oriental *Andrei Șaguna*, unul dintre fruntașii mișcărilor naționale dela 1848 și întemeietor al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român la 1860, alături de blăjanul Timotei Cipariu și de alții. Șaguna a făcut multe lucruri mari pentru biserica sa și a știut în aceeaș vreme să trăiască în bună frăție cu Românii uniți. In 1848 s'a înfățișat în adunare braț la braț cu vlădica Lemeni dela Blaj.

Pentru a se pomeni după cuviință faptele acestui inimos arhieru, se fac la Sibiu pregătiri de mari serbări. Serbările vor ținea 3 zile; ziua întâi la Sibiu, a doua în Rășinari și a treia în Seliște, la biserica Foltii.

Preoții din Vechiul-Regat nemulțumiți cu alegerea noilor episcopi. In ședința de Luni, 4 Iunie, a consistorului superior bisericesc dela București, mai mulți preoți din Vechiul-Regat au făcut aspre imputări dlui ministru Banu și Mitropolitului Primat pentru noile alegeri de episcopi. Ei sunt supărați mai cu seamă pentru alegerea dlor Triteanu și Duma.

— **Intrecere de automobile.** Săptămâna trecută s'au făcut mari intreceri de automobile, la cari a luat parte și Alteța Sa Regală Principele Moștenitor Carol.

— **Scotus Viator la Cluj.** Marele nostru prietin, ziaristul și profesorul universitar englez Scotus Viator, a fost zilele trecute la Cluj, unde i-s'a făcut o primire foarte drăguță la universitate. A fost numit și cetățean de onoare al orașului Cluj.

— **Intrunirea dela Dacia a opoziției unite.** Dumineca trecută opoziția unită a ținut o mare intrunire politică în sala Dacia din București. Au vorbit dnii Pan Halipa, Z. Arbore, Părintele Manu, Mihalache, Dr. Lupu, Madgearu și Maniu. Au protestat cu toții împotriva nelegiuirilor ce se fac în Basarabia de către jandarmerie și armată.

— **Primirea profesorului Al. Lăpădatu la Academie.** In locul trădătorului de neam, fostul mitropolit al Sibiului Vasile Mangra, Academia Română a ales de membru ordinar pe dl profesor universitar dela Cluj, Al. Lăpădatu, care s'a făcut vestit prin frumoasele sale scrieri din istoria neamului. Maiestatea Sa Regele a ținut să fie de față și cu această ocazie la ședința Academiei, iară dl Al. Lăpădatu și-a cuprins scaunul, vorbind despre marii învățați ai Blajului: Samoil Micu-Clain, Petru Maior și Gheorghe Șincai. I-a răspuns vechiul academician, dl Ion Bianu.

— **Răceala.** Ploile din săptămâna trecută răciseră tare aierul, încât la munți a nins după toată rânduiala. Chiar și la București, unde de obicei căldurile sunt foarte mari, a scăzut măsurătorul de căldură dela 38 de grade la 12, ziua la amiazi. Vremea s'a îndreptat și căldura face foarte bine la sămănături.

— **Lei în pădurile dela Bratca.** La începutul săptămânii trecute s'a întâmplat în stația Bratca din sus de Cluj o ciocnire de trenuri cu marfă. Unul din acestea trenuri aducea spre Cluj un *circ* (comedieși), care avea și animale sălbatice. Răsturnându-se trei vagoane, dintr'unul au scăpat doi lei și trei lupi, cari au fugit la păduri. S'au luat măsuri ca fiarele să fie prinse, ori împușcate. La ciocnire au murit frânării vagoanelor răsturnate.

— **Iarăși a scăzut Leul.** Ridicarea Leului nostru se vede, că a fost trecătoare, acuma iarăș a ajuns sub 8 bani francezi. Aurul de 20 lei se vinde acuma cu 740 lei, francul francez cu 1270 lei, dolarul 19450, leva bulgară cu 140, dinarul sârbesc cu 190, drachma grecească cu 3 lei, iară coroana cehă cu 550.

— **Noul nunțiu papal din București.** Excelența Sa Marmaggi, nunțul papal de până acuma dela București, care a vizitat mai anii trecuți și Blajul, a fost trecut de către Preafericit Părintele nostru Papa Piu al XI-lea la Praga, iar în locul Sf. Sale a fost numit Excelența Sa Monsignorul Dolci, care mai înainte a stat la Constantinopol. Inaltpreasfinția Sa este în vârstă de 56 ani a fost mai înainte imputernicitul Papei la Peru, în Persia și în Turcia. La 1919 guvernul francez l-a distins cu „Legiunea de onoare“, iară în 1920 guvernul englez cu „Ordul imperiului britanic“.

— **Cardinalul Soldevila a fost omorât.** Precum sftetnicii Mitropolitului sunt canonicii, așa sftetnicii Papei sunt cardinalii, cari se aleg dintre cei mai de seamă episcopi ai lumii. Acești cardinali aleg și pe Papa și a-nume tot dintre cardinali. — Cardinalul Soldevila era arhiepiscop în Saragosa, în Spania și era om bătrân de 80 de ani. Trăia foarte retras și numai pentru sărați și biserică. Zilele trecute a plecat cu automobilul, însoțit de secretarul său, la o mănăstire din apropierea orașului, când deodată trei necunoscuți au pușcat 20 de focuri de revolver asupra sa. Cardinalul, fiind lovit de mai multe pușcături în inimă, a murit numai decât. Secretarul său, care a fost și el rănit, a avut vreme să-i dea deslegarea din urmă. Până scriem aceste șire încă nu s'au putut afla făptuitorii, nici nu s'a putut ști, care a fost cauza omorului, mai cu seamă, că bătrânul cardinal era iubit de toată lumea.

— **Moartea căpeteniei unguirilor din Ardeal.** Duminecă, în 3 Iunie a murit la Cluj căpetenia unguirilor din Ardeal baronul Iosika Samuel, în vrâstă de 75 ani fost prefect sub unguri al județului Cojocna și al orașului Cluj, deputat în mai multe rânduri în parlamentul maghiar, fost președinte al Casei Magnaților din Budapesta, fost senator român și președintele partidului maghiar din Ardeal. I-s'a făcut o minunată îngropăciune, fiind un om foarte de seamă.

— **Alegerea episcopului de Argeș.** Marți în 5 Iunie s'a făcut alegerea noului episcop de Argeș. A fost ales protopopul gr-oriental dela Reghinul săseșe, Păr. Vasile Duma, pe care l-a vrut guvernul.

— **Un păstor și o turmă trăsniță.** In comuna Cămărașul deșert din jud. Cojocna păstorul Varga păștea oile, când deodată s'a deslănțuit o groaznică furtună. Un fulger s'a desfășurat, care a omorât atât pe păstor cât și turma.

— **Speculanți condamnați la moarte.** Unsprezece negustori mari, dovediți că au făcut speculă, au fost condamnați la moarte și executați. Aceasta s'a întâmplat în — Bolșevicia.

— **Spre țara dolarului.** In cursul anului 1922 s'au cerut dela București șase mii două sute douăzeci și cinci de pașapoarte pentru America. Din acestea au fost date numai cinci mii patru, iar 296 respinse. Români au plecat 1278, Unguri 1554, Șvabi și Sași 2445, Ovrei 652. Dintre cei plecați, cei mai mulți sunt din Ardeal și Banat. Tot cam plugari.

— **Mare frig în întreagă Europa de mijloc.** Săptămâna trecută a fost mare frig nu numai la noi în România, ci și în întreagă Europa de mijloc. A și nins nu numai pe la Sinaia, ci și în Saxonia (Germania).

— **Iarăși se vor scumpi vitelii și ouăle.** Fiindcă guvernul a îngăduit iarăși exportul vitelor și al ouălor, acestea se vor scumpi binisor. Ridicarea leului încă s'ar putea nădăjdui prin aceasta, dacă n'ar suferi guvernul ca să-și bată joc de noi atâția speculanți. Mai nou s'a dat îngăduință și pentru exportul fanului și al paielor din anul trecut, dară numai pe timpul dela 5 Iunie până la 10 August.

Joc de-a spânzurătoarea. Un servitor de 13 ani din Hardivest (Franța) jucându-se cu o fetiță a stăpânului său, în vârstă de 5 ani, a vrut să-i arete „cum se spânzură cineva”. Copilul a condus pe copilă într'un grajd, a acățat un laț de grinda grajdului, și-a băgat lațul după gât și a rămas spânzurat. Fetița, îngrozită, a alergat să spună părinților ce s'a întâmplat, dar pe când au sosit stăpânii, copilul era mort.

— **Ceas de buzunar care cântă.** Învățații au ghicit în timpul din urmă o mică mașinărie, cât un ceas de buzunar, care vorbește și cântă ca un gramafon. Cine își cumpără un asemenea ceas nu mai are lipsă de bandă țigănească, scoate mașinuța din buzunar, o pune pe masă și se poate veseli ori întrista după pofta inimei. Ba se zice, că așa de tare se aud zicările acestui gramafon pitic, încât cei cu picioare ușurele, dacă vreau, pot să și joace pe zicăli.

— **Regele și Regina Sârbiei la noi.** Luni în 4 Iunie au sosit la București Regele și Regina Sârbiei, spre a serba aici la părinți un an dela încheierea căsătoriei lor.

— **Se ivesc lăcustele.** Din Ungaria vine știrea, că în comitatul Vas s'au ivit lăcustele, cari au nimicit o mare parte a sămănăturilor. Intru oprirea acestor oaspeți neplăcuți au ieșit armata, cercetașii și întreg poporul. Oamenii au făcut gropi, le-au silit să intre în ele, le-au omorât și le-au îngropat. Dar prin a-

ceasta numai puține au putut fi stărpite celelalte veneau acoperind ceriul ca nourii.

— **Vindecarea rănilor cu razele Röntgen.** Ceice au fost răniți în războiu știu, cât de greu se vindecă unele răni. Un profesor de medicină dela Paris a arătat acuma, cât de ușor se pot vindeca rănilor cu razele Röntgen, cari au proprietatea de-a trece prin carnea omului și a arăta numai oasele.

— **Franța ne-a dat împrumut 100 milioane franci francezi,** ceea ce s'a și aprobat în Camera franceză în săptămâna trecută.

— **Vindecarea racului.** Una dintre boalele cele mai rele și mai primejdioase este racul, care omoară multe sute de mii de oameni la an. Medicii cei învățați de mult tot cearcă, să aște un leac sigur împotriva acestei boale, dară încă n'au aflat decât cuțitul, adică operația. Dar și aceasta numai la începutul boalei este sigură. Gazetele din New-York aduc știrea, că anumiți medici învățați din America ar fi descoperit un leac sigur împotriva acestei boale. Ar fi o mare fericire pentru omenime.

— **Iarăși atacă bolșevicii la Nistru.** Mai mulți bolșevici au trecut Nistrul la Arpicăuți și au atacat cu arme, granate și mitraliere satul. In casarma jandarmeriei au făcut să explodeze o bombă, care a ucis mai mulți jandarmi. Locuitorii satului au fugit, care încătrău, iară cei rămași au fost uciși fără milă. Venind trupe mai multe, bolșevicii au fugit.

— **Femele noastre împotriva imoralității.** Câteva femei din București au înființat o tovărășie cu numele „Asociația morală a femeilor intelectuale” (știutoare de carte). Voința lor este să reintroducă în creșterea copiilor cinstea; să lupte în contra scumpetei celei mari, care strică atâta lume; să ridice femeia română la treapta pe care se cuvine să stea; să desființeze peșterile de desfrâu; să se lupte împotriva necumpătului în beuturi.

Ne-ar plăcea să vedem o ispravă cât mai bună.

Lipsa Sf. Scripturi.

In legătură cu articolul nostru din Nrul 17 tot mereu ne sosesc scrisori dela cetitorii noștri, în care ni-se cere Biblia. Cititorul George Cupcea, plugar și invalid de războiu, din Breb, posta Ocna-Șugatag, jud. Maramurăș, propune, să se formeze o societate pentru retipărirea Bibliei, pentruca să nu mai fim siliți a o cumpăra dela străini. Intrucât s'ar forma această societate, D-Sa ar fi cel dintâi care s'ar încrie.

Noi din parte-ne am fi foarte bucuroși să se formeze o astfel de societate și credem că s'ar și putea forma, dacă în fiecare sat s'ar afla cel puțin câte un credincios ca George Cupcea. Dar vedeți D-Voastră oamenii astăzi se gândesc mai mult la bogățiile lumii acesteia, decât la Biblie. Iar tipărirea Bibliei costă bani mulți, foarte mulți.

Sfatul nostru este, ca credincioși să ceară Biblia în fiecare sat dela preotul, iară preotul să-i scrie pe aceștia, apoi protopopii să-i adune și numărul lor să-l arete mai marilor bisericesti, cari nu vor lăsa turma fără aceasta hrană sufletească.

Cărți nouă.

A apărut nr. 10—11 din Biblioteca amatorilor de teatru, anume: Petru Rareș, sau detronarea lui Ștefăniță Vodă Domnul Moldovei, dramă istorică în 1 act și 3 tablouri, de Ioan Baciu. Valoarea acestei cărți o dovedește faptul, că apare în ediția III. Poate fi jucată și de tineret îndemănată de prin sate. Se vinde la autor: Ioan Baciu, preot penzionar, în Lugoj. Cereți catalog gratuit.

Poșta Gazetei.

B. G. Aiud. — Poeziile trimise în rândul acestor sunt mai bune, dar totuș nu ating încă măsura ca să poată fi publicate.

I. Mihalea, preot Pișcari. Am primit abonamentul pentru Nr. 911, 912, 913, 918 și 1708 cu mulțumită.

G. Timiș, Borșa. Am primit suma de 27 lei.

N. Făraș, V. Odriheiu. Am primit banii trimiși, sunteți achitat până la 31 Dec. 1923.

G. Geaflea, preot Poșaga, sunteți achitat până la 31 Dec. 1923.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

A V I S.

La subscribul institut se angajează imediat 2 contabili și 2 funcționari.

Dela petenți se pretinde, să cunoască pe lângă limba română una din limbile germană ori maghiară, să fie absolvenți de școala comercială și să aibă pracsă.

De asemenea se caută și

Un magaziner.

Retribuțiile după învoială.

„P A T R I A”

Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie. Societate anonimă. Blaj

(36) 3—3.

De vânzare!

O MOARĂ cu 1 piatră, cu motor de benzină 10 puteri, care se poate folosi și la mașină de îmblătit, în bună stare, se află la

IOAN MĂRGINEAN

comuna Cergăul-mare, plasa Blaj.

(39) 2—2.

De vânzare.

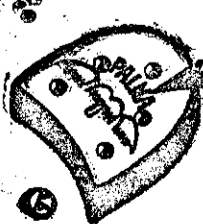
Un vier alb, bun de prăsilă, se află la George Moșneag în Bucerdea-grânoasă, plasa Blaj.

(41) 1—1.

Cereți pretutindei Unirea Poporului!

Cetiți și Răspândiți
„Unirea Poporului”
printre săteni.

Anunt Radio

Palma
Tăpile și Tocurile de Cauciuc sunt mai durabile,
ca cea mai bună piele!

